

XXI Universitat d'Estiu de Gandia. Any 2004

De reptes i obstacles

RELACIÓ DE CURSOS

CURS 1. UNA TERRA, DOS POBLES. HISTÒRIA I MEMÒRIA DEL CONFLICTE PALESTÍ-ISRAELIÀ.

Del 12 al 16 de juliol.

Lloc: Casa de Cultura Marqués de González de Quirós.

Coordinador: Anacleto Pons. Professor titular d'Història Contemporània de la UVEG.

Contingut del curs: Una de les zones més conflictives del món es troba a Palestina, un territori de dimensions petites i de recursos naturals molt limitats, una sola terra on conviuen dos pobles distints. Les arrels i raons d'aquest conflicte són ben complexes. D'una banda, hi tenim una zona amb una llarga tradició d'ocupació humana, especialment significativa. De fet, el seu valor simbòlic és extraordinari, sobretot el de la ciutat més coneguda, Jerusalem. Palestina és, així, el bressol de cristians, jueus i musulmans. De l'altra, una terra amb una història recent molt densa i difícil, amb una presència europea força important, perquè europeus van ser els que es repartiren les possessions otomanes després de la Primera Guerra Mundial, perquè va ser a Europa on el poble jueu va viure el seu holocaust particular i perquè és en aquest context com va nàixer l'estat d'Israel i es van traçar les seues fronteres. Aquest moment d'esperança per als israelians, però, va ser viscut pels palestins com una desfeta, com una pèrdua irreparable, la Nakba. Així doncs, comprendre aquesta complexitat exigeix una reflexió pregona, una que interprete la història comuna i que, alhora, recupere la memòria dels uns i dels altres. El curs intentarà, doncs, abastar ambdues coses: en les sessions matinals, els professors que intervenen presentaran els fets del passat i del present, i tractaran de mirar Palestina des de les diferents perspectives, en particular recuperant les diverses memòries; en la taula redona, s'abocaran aquestes idees prèvies per tal d'esbrinar les solucions possibles.

Àrea acadèmica: Socials i Humanitats

Dilluns 12 de juliol (9.30 a 11.30)

Les lliçons de la història colonial.

Anacleto Pons. Professor titular d'Història Contemporània de la UVEG.

Dimarts 13 de juliol (9.30 a 11.30)

L'holocaust en la formació de l'imaginari col·lectiu israelià. La visió del conflicte en la societat israeliana.

Mario Sznajder. Professor associat en Ciències Polítiques. Universitat Hebrea de Jerusalem.

Dimecres 14 de juliol (9.30 a 11.30)

La Nakba en la formació de l'imaginari col·lectiu palestí. La visió del conflicte en la societat palestina.

Bichara Khacer. Director del Centre d'Estudis i d'Investigacions sobre el Món Àrab Contemporani. Universitat de Lovaina la Nova.

Dijous 15 de juliol (9.30 a 11.30)

Societat civil palestina i islamisme.

Gema Martín Muñoz. Professora titular de Sociologia del Món Àrab i Islàmic. Universitat Autònoma de Madrid.

Divendres 16 de juliol (9.30 a 11.30)

La dimensió internacional del conflicte. Els neoconservadors nord-americans i el Pròxim Orient.

Antoni Segura. Catedràtic d'Història Contemporània de la Universitat de Barcelona.

CURS 2. REPTES I OBSTACLES DEL PERIODISME ACTUAL

Del 12 al 16 de juliol.

Lloc: Casa de Cultura Marqués de González de Quirós.

Coordinador: J. L. Gómez Mompart. Catedràtic de Periodisme de la UVEG.

Contingut del curs: Els darrers anys s'ha parlat que el periodisme patia una crisi profunda com a conseqüència de la societat de la informació, la tecnologia digital, la concentració mediàtica, la intromissió de poders transnacionals, així com també a causa de l'extrema mercantilització de moltes notícies, certes rutines professionals i de la precarietat laboral. La trivialització dels continguts, la manipulació d'informacions rellevants, la vulneració de codis deontològics, etc. són algunes de les mostres d'aquesta degradació de la informació com a bé públic, la qual posa en perill algunes de les llibertats i la democràcia participativa. Tot plegat, malmet el necessari benestar comunicatiu sintetitzat en la llibertat d'expressió i en el dret a rebre una informació veraç i de qualitat.

Els reptes a aquesta situació enrarida i força preocupant, producte en bona mesura de l'anomenat capitalisme de ficció (en el qual compta més la teatralitat de les persones i la realitat de l'espectacle), no tenen solucions fàcils per la complexitat del món globalitzat. Fins i tot, alguns professionals competents i incòmodes amb la devaluació del bon

periodisme i socialment útil, com també alguns investigadors crítics amb la comunicació actual, poden oferir algunes propostes de canvi, fruit dels seus coneixements, estudis i reflexions. El curs té l'objectiu d'acabar alguns dels problemes esmentats, fent referència als mitjans de comunicació tradicionals (premsa, ràdio i televisió) i als digitals (internet), a partir de la investigació més adient i de les conclusions professionals internacionals més recents sobre aquestes qüestions.

Àrea acadèmica: Humanitats i Socials

Dilluns 12 de juliol (9.30 a 11.30)

La superposició dels marcs de referència en els informatius en la construcció de la identitat col·lectiva.

Mònica Terribas. Editora i conductora de «La nit al dia», informatiu del Canal 33, i professora de la Universitat Pompeu Fabra.

Dimarts 13 de juliol (9.30 a 11.30)

El món digital i els canvis que provoca en el periodisme.

Vicent Partal. Director de Vilaweb.

Dimecres 14 de juliol (9.30 a 11.30)

El paper del periodista i les funcions del periodisme al segle XXI.

Montserrat Minobis. Directora de les emissores de ràdio de la CCRTV .

Dijous 15 de juliol (9.30 a 11.30)

Ficcions en el periodisme.

Arcadi Espada. Periodista i professor de la Universitat Pompeu Fabra.

Divendres 16 de juliol (9.30 a 11.30)

El règim mediàtic del periodisme groc.

J. L. Gómez Mompart. Catedràtic de Periodisme de la UVEG.

CURS. 3 EL REpte DE LA DESIGUALTAT EXTREMA: EL BRASIL DE LULA.

Del 12 al 16 de juliol.

Lloc: Casa de Cultura Marqués de González de Quirós.

Coordinador: Joan del Alcàzar. Professor Titular d'Història Contemporània de la UVEG.

Contingut del curs: El Brasil que va elegir Lula da Silva com a president és el paradigma del que s'ha dit la societat dual, en la qual coexisteixen dos móns en un, el Primer i el Tercer, sota la mateixa bandera i el mateix govern. A l'Amèrica Llatina, la regió de la desigualtat, el Brasil és, potser, la nació més polaritzada. El Brasil, un gegant per les seues dimensions territorials, demogràfiques i econòmiques, és —com va dir l'expresident Fernando Henrique Cardoso— més que un país pobre, un país injust. Lula havia escrit, en la seua Carta ao Povo Brasileiro, que «serà necessària una lúcida i assenyada transició entre el que tenim avui i el que la societat reivindica. El que es va fer o es va deixar de fer en vuit anys no serà compensat en vuit dies. El nou model no pot ser producte de decisions unilaterals del govern, ni serà implantat per decret, de forma voluntarista. Serà fruit d'una àmplia negociació nacional que ha de conduir a una autèntica aliança pel país, a un nou contracte social, capaç d'assegurar creixement amb estabilitat». L'any i mig passat des de la presa de possessió de Lula da Silva ha estat farcit de llums i d'ombres. El lulisme és reconegut fonamentalment com una actitud ètica, i necessàriament ha de convertir-se en un model polític què, tot i respectar-la, aporte solucions reals als problemes concrets del país. Ara, darrerament, l'espectre de la corrupció ha aparegut a l'entorn del govern i del Partido dos Trabalhadores.

Àrea acadèmica: Socials i Humanitats

COL-LABORA: PlazaVill, SL i Patronat Sud-Nord.

Dilluns 12 de juliol (9.30 a 11.30)

Què significa la desigualtat extrema? El concepte de brasilerització.

Joan Romero. Catedràtic de Geografia de la UVEG.

Dimarts 13 de juliol (9.30 a 11.30)

Les claus internacionals de la política econòmica del govern de Lula da Silva.

Joan M. Martín-Montaner. Professor titular d'Economia Aplicada de la Universitat Jaume I.

Dimecres 14 de juliol (9.30 a 11.30)

El lulisme en la cultura política brasilera i en la llatinoamericana.

Alberto Aggio i Joan del Alcàzar. Professor d'Història de la UNESP / Professor d'Història Contemporània de la UVEG.

Dijous 15 de juliol (9.30 a 11.30)

Les grans multinacionals davant l'extrema desigualtat a l'Amèrica Llatina.

Fernando Villalonga. Director general de Fundación Telefónica (Espanya).

Divendres 16 de juliol (9.30 a 11.30)

Concepció política i gestió concreta de la desigualtat a l'estat de Sao Paulo.

Claudio de Mauro. Professor de la UNESP i alcalde (PT) de Rio Claro (Sao Paulo).

CURS 4. VIOLÈNCIA DE GÈNERE I CIUTADANIA. ALTERNATIVES I REPTES.

Del 12 al 16 de juliol.

Lloc: Casa de Cultura Marqués de González de Quirós.

Coordinadora: Anna Aguado. Professora titular d'Història Contemporània i membre de l'Institut Universitari d'Estudis de la Dona de la UVEG.

Contingut del curs: Aquest curs s'estructura al voltant d'una anàlisi multidisciplinar de la violència de gènere, en el marc de la societat i de la cultura contemporània. Es pretén tractar, així, les seues diferents vessants privades i públiques, amb la perspectiva i el repte de concretar i difondre alternatives i propostes d'actuació, tant per al present com per al futur.

Per aquestes raons les diferents conferències es plantegen l'objectiu d'estudiar, d'una manera complementària i coordinada, els diferents aspectes històrics, culturals, sociològics i polítics de la violència de gènere. En primer lloc, per què existeix i ha existit en les diferents societats; en segon lloc, quina és la situació en el moment actual; i, en tercer lloc, quines polítiques, mesures d'intervenció i alternatives es poden desenvolupar, des de diferents àmbits: jurídic, institucional, mediàtic, educatiu, associatiu, cultural, etc. Amb la perspectiva que es tracta d'abordar una qüestió tant privada com pública i, en aquest sentit, cal vincular aquests dos espais o esferes —públic i privat— per a plantejar mesures, actuacions, alternatives, etc. com a reptes de cara a solucions a curt i a llarg termini. Per tant, es proposa analitzar, d'una banda, pautes culturals i universos simbòlics patriarcals dintre l'esfera domèstica, en relació amb les causes històriques i culturals de la violència contra les dones, entenent no només la violència física, sinó també la violència psíquica, etc. Però, alhora, i des del plantejament que allò personal és polític, el curs pretén sistematitzar, concretar i protocol·litzar les diferents mesures demandades als poders públics, a l'estat i als càrrecs polítics, com a responsables de donar respostes, tant urgents i a curt termini com estructurals.

Àrea acadèmica: Socials i Humanitats

COL·LABORA: IU d'Estudis de la Dona – Espais dels Estudis de Gènere de la UEG.

Dilluns 12 de juliol (12.00 a 14.00)

Polítiques públiques d'esquerra contra la violència de gènere.

Micaela Navarro i Anna Aguado. Consellera d'Igualtat i Benestar Social de la Junta d'Andalusia i secretària d'Igualtat Comissió Executiva del PSOE / Professora titular d'Història Contemporània i membre de l'Institut Universitari d'Estudis de la Dona de la UVEG.

Dimarts 13 de juliol (12.00 a 14.00)

Violència de gènere i societat mediàtica.

Cristina del Valle. Representant de la Coordinadora de Dones Artistes contra la Violència de Gènere.

Dimecres 14 de juliol (12.00 a 14.00)

Propostes feministes per a una llei integral contra la violència de gènere.

Ángeles Álvarez. Coordinadora de la Xarxa Feminista contra la Violència de Gènere.

Dijous 15 de juliol (12.00 a 14.00)

Cap a una concepció global de la violència contra la dona. Reflexions sobre l'atenció clínica i medicolegal".

Miguel Lorente. Director de l'Institut de Medicina Legal de Granada.

Divendres 16 de juliol (12.00 a 14.00)

Mesures jurídiques i penals contra la violència de gènere. Propostes de futur.

María Duran. Presidenta de l'Associació de Dones Juristes Themis.

CURS 5. ENGINYERIA GENÈTICA: ENTRE LA POR I L'ESPERANÇA

Del 12 al 16 de juliol.

Lloc: Casa de Cultura Marqués de González de Quirós.

Coordinador: Juan Segura. Catedràtic de Fisiologia Vegetal de la UVEG.

Contingut del curs: Encara que la biotecnologia comprèn una gran diversitat de tècniques i processos susceptibles d'utilitzar organismes vius o els seus components per a generar béns i serveis, l'atenció pública s'ha centrat en l'enginyeria genètica, per la novetat que suposa introduir i expressar gens d'uns organismes en altres no emparentats filogenèticament, i saltar, així, les barreres evolutives que estableix l'evolució. Aquesta circumstància ha obert un gran debat social en el qual, de nou, la responsabilitat dels científics apareix en primer pla.

Partint d'aquestes premisses, el curs Enginyeria genètica: entre la por i l'esperança pretén: 1) Donar una visió global de la metodologia emprada per a l'obtenció d'organismes genèticament modificats (organismes transgènics): microorganismes, plantes i animals; 2) Els organismes transgènics, a més de ser una eina fonamental en la investigació bàsica, tenen importants aplicacions en alimentació, agricultura i medicina. Per això, en el curs es revisarà l'estat de l'art d'aquesta doble utilitat dels organismes genèticament modificats.

L'enginyeria genètica ha obert un futur ple de possibilitats, però també associat amb riscos que la mateixa tecnologia pot generar. Per això, en el curs també es revisaran,

críticament, els beneficis i riscos dels organismes genèticament modificats, i es discutiran els aspectes ètics relacionats amb les noves tecnologies.

Àrea acadèmica: Bàsiques i Salut.

Dilluns 12 de juliol (12.00 a 14.00)

Els animals transgènics.

M. Teresa Paramio Nieto. Professora titular de Producció Animal de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Dimarts 13 de juliol (12.00 a 14.00)

Microorganismes transgènics i el seu ús en l'alimentació.

Daniel Ramon Vidal. Catedràtic de Tecnologia d'Aliments de la UVEG.

Dimecres 14 de juliol (12.00 a 14.00)

Desenvolupament d'estratègies d'enginyeria genètica per a produir plantes millorades.

José-Pío Beltran Porter. Professor d'Investigació del CSIC. IBMCP (CSIC-UPV).

Dijous 15 de juliol (12.00 a 14.00)

Bioètica i noves tecnologies.

Maria Casado González. Directora de l'Observatori de Bioètica i Dret. Centre de Recerca de la Universitat de Barcelona.

Divendres 16 de juliol (12.00 a 14.00)

Plantes transgèniques, agricultura i Tercer Món.

Juan Segura. Catedràtic de Fisiologia Vegetal de la UVEG.

CURS 6. INVESTIGAR, INTERVENIR I FORMAR EN LA PREVENCIÓ DELS ACCIDENTS DE TRÀNSIT: UNA FORMA DE SALVAR VIDES.

Del 12 al 16 de juliol.

Lloc: Casa de Cultura Marqués de González de Quirós.

Coordinadors: Luis Montoro i Francisco Toledo. Director IU de Trànsit i Seguretat Viària / Catedràtic de Psicologia Bàsica.

Contingut del curs: Els accidents de trànsit són un problema de salut que ens afecta a tots i que en els últims anys s'està convertint en una epidèmia. A Espanya la mort per accident

de trànsit és una de les tres primeres causes de mortalitat. Els caps de setmana moren entre 25 i 30 persones a les nostres carreteres, però enfront d'aquesta situació hi ha una habituació per part de la societat, que és capaç de suportar aquestes xifres de manera impassible. Potser si aquestes morts foren causades per un altre tipus de malalties com la pneumònia asiàtica, la pressió i la reacció social hagueren estat diferents. Enfront d'aquesta situació hi ha diferents línies d'investigació i formació que intenten pal·liar d'una manera eficaç aquesta problemàtica social.

Per això, aquest curs pretén mostrar a tots els seus alumnes quines són les diferents línies d'actuació que s'estan portant a terme enfront dels accidents de trànsit.

En les diferents sessions es treballaran temes com:

Problemàtica social dels accidents.

Investigació i reconstrucció dels accidents.

Anàlisi i avaluació de les campanyes.

Detecció i intervenció en factors de risc que produeixen major taxa d'accidentalitat.

Disseny i avaluació de programes d'intervenció per a poblacions de risc: joves i ancians.

La llei i la nova normativa.

El major coneixement, l'estudi i la intervenció per part dels diferents professionals i agents socials sobre aquesta problemàtica són l'única clau d'èxit perquè la gent no mora a les nostres carreteres.

Àrea acadèmica: Socials.

Dilluns 12 de juliol (12.00 a 14.00)

Trànsit i seguretat viària: un problema amb 6.000 anys d'història.

Luis Montoro González. Director IU de Trànsit i Seguretat Viària.

Dimarts 13 de juliol (12.00 a 14.00)

Per què es produeixen els accidents? Com s'expliquen?

Francisco Toledo. Doctor en Psicologia, subdirector de l'INTRAS i director de la Secció de Formació i Conducció Professional.

Dimecres 14 de juliol (12.00 a 14.00)

Identificar per intervenir: els grups de risc.

Carmen Lloret Català. Tècnica d'investigació d'INTRAS.

Dijous 15 de juliol (12.00 a 14.00)

Formació, estratègies i metodologia d'intervenció.

José Ignacio Lijarcio. Tècnic d'investigació d'INTRAS.

Divendres 16 de juliol (12.00 a 14.00)

Investigació i reconstrucció dels accidents de trànsit: una assignatura pendent per al futur.

Antonio Mera Redondo. Llicenciat en Dret i capità de la Guàrdia Civil de Trànsit.

CURS 7. ESPANYA EN L'EUROPA CONTEMPORÀNIA

Del 12 al 16 de juliol

Lloc. Casa de Cultura Marqués de González de Quirós

Coordinador: Marc Baldó. Professor titular d'Història Contemporània de la UVEG.

Contingut del curs: L'objectiu del curs és exposar els nexos històrics entre Espanya i Europa al llarg del segle XX, i incidir en les conjuntures de distanciament i d'aproximació social i cultural que hi ha hagut i en les raons que les expliquen. A) Es partirà de les propostes regeneracionistes i noucentistes de començament de segle i es comentarà el debat entre «europeïtzadors» i «casticistes», les arrels socials d'aquestes propostes i la posició del país durant la Primera Guerra Mundial. B) Es tractarà l'experiència modernitzadora i europeïsta que comporta la Segona República, en el context de la crisi europea d'entreguerres, i el que representà la Guerra Civil espanyola en la política continental de confrontació entre països feixistes i democràtics. C) El desenllaç de la Guerra Civil comportà la consolidació de la dictadura de Franco i, amb aquesta, un període d'aïllament (econòmic, polític i cultural), reforçat pels efectes de la guerra freda, que posà el país sota el paraigua dels Estats Units, mentre a Europa naixia la CEE i es consolidava l'estat del benestar. D) El creixement econòmic i el canvi social dels anys seixanta inicià un llarg procés de recuperació i vertebració d'Espanya amb Europa, empentat per l'oposició antifranquista, procés que no va reeixir fins a la transició democràtica. E) S'estudiarà la transició i la consolidació de la democràcia, incidint en els aspectes polítics i socials i, especialment, en el procés d'integració d'Espanya a la Unió Europea i els seus efectes.

Àrea acadèmica: Humanitats.

Dilluns 12 de juliol (17.00 a 19.00 h)

Marc Baldó. Professor titular d'Història Contemporània de la UVEG.

Dimarts 13 de juliol (17.00 a 19.00 h)

Marc Baldó. Professor titular d'Història Contemporània de la UVEG.

Dimecres 14 de juliol (17.00 a 19.00 h)

Marc Baldó. Professor titular d'Història Contemporània de la UVEG.

Dijous 15 de juliol (17.00 a 19.00 h)

Marc Baldó. Professor titular d'Història Contemporània de la UVEG.

Divendres 16 de juliol (17.00 a 19.00 h)

Marc Baldó. Professor titular d'Història Contemporània de la UVEG.

* Aquest curs s'impartirà en castellà, en horari de vesprada, per a estudiants brasilers i becaris de la UVEG.

CURS 8. POLÍTIQUES D'IMMIGRACIÓ: HI HA RESPOSTES MÉS ENLLÀ DELS ESTATS?

Del 19 al 23 de juliol

Lloc. Casa de Cultura Marqués de González de Quirós

Coordinador: Javier de Lucas. Catedràtic de Filosofia del Dret Moral i Política.

Contingut del curs: Aquest curs, dedicat al desafiament de la immigració, consta de dues parts. En la primera, es planteja un balanç dels objectius fins ara plantejats en política d'immigració i dels instruments per a afrontar-los, en l'àmbit europeu, estatal i infraestatal (autonòmic, municipal), per tractar de comprendre les raons del fracàs indiscutible d'aquestes polítiques. Entre aquestes raons, destacarem l'error que suposa un plantejament caduc, per exclusiva (o molt prioritàriament) estatal-nacional i per unilateral, centrat exclusivament en la gwtion de la immigració, segons el model de l'immigrant com a gastarbeiter.

En segon lloc, es planteja una altra proposta d'objectius, que comença per reconèixer la rellevància decisiva de les dimensions internacional i local, i la necessitat d'involucrar-hi els agents socials d'ambdues (almenys) societats concernides i els mateixos immigrants.

Això suposa canviar la noció d'integració, les prioritats en els objectius i també en els agents que han d'assumir competències i recursos. El fet cert és que, com veurem en el curs, hi ha experiències suficients d'interès que avalen aquesta altra perspectiva de política d'immigració, per respondre d'una altra manera als vertaders desafiaments.

Per tractar aquestes dues perspectives, comptarem amb la participació d'experts, amb experiència en l'àmbit europeu, estatal, autonòmic i local.

Àrea acadèmica: Humanitats i Socials.

Dilluns 19 de juliol (9.30 a 11.30 h)

Una política comunitària d'immigració: experiències i projectes.

Sami Nair. Eurodiputat catedràtic París-VIII

Dimarts 20 de juliol (9.30 a 11.30 h)

La Secretaria d'Immigració de la Generalitat de Catalunya: l'experiència i els nous plans.

Adela Ros. Secretària d'Immigració de la Generalitat de Catalunya.

Dimecres 21 de juliol (9.30 a 11.30 h)

La Direcció General d'Immigració de la Junta d'Andalusia: resultats i propostes.

Pedro Moya. Director general de Polítiques Migratòries de la Junta Andalusia.

Dijous 22 de juliol (9.30 a 11.30 h)

Una tasca pendent: el paper de les comunitats autònomes i els ajuntaments en la política d'immigració.

Carles Campuzano. Diputat al Congrés dels Diputats, grup parlamentari CiU.

Divendres 23 de juliol (9.30 a 11.30 h)

El pla d'immigració de la CAV"

Boladji Omer Oke. Director general d'Immigració del Govern Basc.

CURS 9. ELS GRANS REPTES DE LA CONSTRUCCIÓ EUROPEA

Del 19 al 23 de juliol

Lloc. Casa de Cultura Marqués de González de Quirós.

Coordinador: Aurelio Martínez. Catedràtic d' Estructura Econòmica (Economia Aplicada II).

Contingut del curs: La construcció europea travessa una fase especialment crítica. En primer lloc, els riscos derivats del procés de construcció: assimilació de la política monetària i canviària comuna, l'ampliació dels països de l'Est, l'apreciació de l'euro i el seu impacte asimètric, l'eurozona, etc.

En segon lloc, ha de mantenir l'impuls constructiu, tenint en compte que el major nombre de països implicats, la crisi econòmica actual i un cert cansament en la societat suposen un fre constant a aquest impuls. La disparitat creixent de punts de vista, inevitables quan s'amplia el nombre de països implicats, la dificultat de pactar les reformes, la sensació que les normes no s'apliquen quan les incompleixen els grans països, el desinterès dels petits països, que es veuen marginats pels grans, la possibilitat d'una construcció a dues

velocitats, les dificultats per a consensuar un marc constitucional, entre altres elements, posen una nota de pessimisme i preocupació respecte al rumb i dinamisme del projecte.

Finalment, en tercer lloc, el procés mateix es troba sotmès a pressions exteriors negatives, que contrasten amb l'impuls positiu rebut en els primers anys 50 i 60. Les prioritats nord-americanes en política exterior de l'administració actual, per exemple, no passen per recolzar i consolidar un procés que podria concloure, a llarg termini, en la configuració d'una potència alternativa a escala planetària, no solament econòmica, sinó també política i militar.

L'objectiu del curs passa per revisar alguns dels múltiples problemes suscitats i debatre les diferents posicions al voltant de la forma d'afrontar-los.

Àrea acadèmica: Socials.

Dilluns 19 de juliol (9.30 a 11.30 h)

Els límits del creixement econòmic europeu.

José Viñals Iñiguez. Director general del Banc d'Espanya.

Dimarts 20 de juliol (9.30 a 11.30 h)

On va la política regional de la Unió Europea?

Tomás Mancha Navarro. Catedràtic d'Economia Aplicada de la Universitat d'Alcalá.

Dimecres 21 de juliol (9.30 a 11.30 h)

La Constitució de l'Europa del segle XXI.

Jorge Cardona. Catedràtic de Dret Internacional de la Universitat Jaume I de Castelló.

Dijous 22 de juliol (9.30 a 11.30 h)

L'ampliació a l'est i els límits de la Unió Europea.

José María Jordán Galduf. Catedràtic d'Economia Aplicada de la UVEG.

Divendres 23 de juliol (9.30 a 11.30 h)

El nou desafiament americà a la construcció europea.

Aurelio Martínez. Catedràtic d'Economia Aplicada de la UVEG.

CURS 10. ACCIDENTS DE TREBALL: EL REPTE SOCIAL D'EVITAR-LOS. QUÈ FER-HI?

Del 19 al 23 de juliol

Lloc. Casa de Cultura Marqués de González de Quirós.

Coordinador: Carlos Alfonso Mellado. Professor titular de Dret del Treball i de la Seguretat Social.

Contingut del curs: Reflexionar sobre els accidents de treball és absolutament necessari, en vista de les dades que evidencien una realitat alarmant. Un dels reptes socials és disminuir el nombre d'accidents laborals i la seua gravetat. Amb aquesta finalitat, des del terreny jurídic i social es fa imprescindible reflexionar sobre la manera en què una societat moderna ha d'abordar els riscos que la complexitat creixent dels processos productius planteja, i no sols en l'àmbit laboral. En l'àmbit específicament laboral, és imprescindible conèixer les dades i la seua interpretació, atès que, de vegades, les dades fredes oculten, més que evidencien, la realitat. És, també, urgent reflexionar sobre la vigència real i l'eficàcia pràctica de les normes que estableixen les obligacions en matèria preventiva i les responsabilitats pel seu incompliment, així com debatre fins a quin punt aquestes compleixen la finalitat preventiva que han de tenir i fins a quin punt hi ha consciència social i vinculació dels agents socials econòmics, de les administracions públiques i del poder judicial, en la seua exigència i aplicació. Finalment, és imprescindible, si es constata que la realitat no és satisfactòria, efectuar propostes de futur, tant de regulació com de comportament social i d'actuació dels implicats.

El marc general que ha de presidir aquesta reflexió és el lloc prevalent que ocupen, en el marc constitucional, els béns i drets en risc: la vida, la integritat, la salut, que, constitucionalment, se situen molt per damunt d'altres interessos que hi poden estar també implicats, com ara la rendibilitat empresarial.

Àrea acadèmica: Socials.

HI COL·LABORA: Mútua Universal.

Dilluns 19 de juliol (9.30 a 11.30 h)

Ciència, risc i seguretat: Nous reptes per a l'Administració, l'empresa i la societat.

Albert Ituren i Oliver. Professor titular d'escola universitària de Dret Administratiu i Dret Processal de la UVEG.

Dimarts 20 de juliol (9.30 a 11.30 h)

Sinistralitat i condicions de treball a la Comunitat Valenciana.

Miguel Ángel Gimeno Navarro. Professor associat de la Universitat Jaume I de Castelló.

Dimecres 21 de juliol (9.30 a 11.30 h)

Obligacions en matèria preventiva: són adequades?

Carlos Alfonso Mellado. Professor titular de Dret del Treball i de la Seguretat Social.

Dijous 22 de juliol (9.30 a 11.30 h)

Responsabilitats en matèria preventiva: són eficaces?

Manuel González Labrada. Professor titular de la Universitat de Saragossa.

Divendres 23 de juliol (9.30 a 11.30 h)

Accidents de treball: propostes de futur.

Fernando Rodrigo Cencillo. Director d'ISTAS (Institut Sindical de Treball, Ambient i Salut).

CURS 11. ELS PROFESSORS

Del 19 al 23 de juliol

Lloc. Casa de Cultura Marqués de González de Quirós.

Coordinador: María José Hernández Espinosa. Dir. d'Orientació Preuniversitària del Servei FP.

Contingut del curs: Pensem que no cal aclarir -i per això no cal subtítular- un curs per a professors, dins el lema genèric de la Universitat d'Estiu d'enguany: sempre és un repte ensenyar i sembla obvi que els docents ens dediquem a distribuir els obstacles amb la coherència amb què ens hem entestat que ha de funcionar la realitat. I, per això, hauríem de saber, sempre, que la docència ens ajuda i ajuda a configurar el principi de realitat, de nosaltres i dels altres. Però necessitem còmplices i voldríem recordar la figura d'aquell professor que, sabent quin era el seu lloc al món i quin el lloc al qual havia de conduir els seus estudiants, establia el diàleg buscant còmplices que li permeteren parlar amb els alumnes, molt més enllà de l'estricta dir entre ell i ells. I mirava i buscava en el cinema, la literatura, la política, el sol i la seua calor i també en les oronelles, quan buscaven àmbits més càlids amb intrepidesa, a pesar de tant de patiment. No veiem un altre camí per al nostre cansament que la complicitat, no pensem en una altra possibilitat per a la docència (siga quin siga l'àmbit en què s'exercisca) que tornar a establir, des de la generositat i la dignitat, la pregunta: tu, què en penses? Açò no és gens fàcil, però els reptes sempre foren molt difícils.

Àrea acadèmica: Humanitats i Socials.

HI COL·LABORA: Servei de Formació Permanent.

Dilluns 19 de juliol (12 a 14 h)

L'espai públic de l'educació.

Carmen Alborch. Diputada PSOE.

Dimarts 20 de juliol (12 a 14 h)

Ensenyar a dubtar.

Carme Riera. Catedràtica de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Dimecres 21 de juliol (12 a 14 h)

Burnout, un nou nom per a un vell problema.

Francisco Alcántud Marín. Professor titular del Dept. de Psicologia Evolutiva i de l'Educació. Delegat del rector per a la integració de persones amb discapacitat de la UVEG.

Dijous 22 de juliol (12 a 14 h)

L'obsessió de la imatge per l'escola.

Guillermo Quintás. Professor titular de Filosofia de la UVEG.

Divendres 23 de juliol (12 a 14 h)

La possible impossibilitat d'ensenyar Filosofia.

Sergio Sevilla. Catedràtic de Filosofia de la UVEG.

CURS 12. CONSENS AUTORITARI I LEGITIMITAT DE LA DISSIDÈNCIA

Del 19 al 23 de juliol

Lloc. Casa de Cultura Marqués de González de Quirós.

Coordinador: Alfons Cervera. Periodista i escriptor de la UVEG.

Contingut del curs: La globalització del pensament s'estén pertot arreu. Les fronteres, lluny de desaparèixer, s'han convertit, amb l'excusa del terrorisme universal, en muralles fanàticament inexpugnables. Com més va més assistim a un espectacle en què els protagonistes són personatges insòlits d'una òpera on l'única música és la de la uniformitat i el silenci. A cada país, aquest paisatge té les seues pròpies característiques. Al nostre, s'explica, des de les instàncies governamentals, i massa vegades des de l'oposició política i intel·lectual, en termes de consens. La història iguala moralment els botxins i les víctimes, la literatura col·labora a dissenyar un mapa de neutralitat que en comptes d'alegria lectora convoca en les seues pàgines els fantasmes més sinistres d'una època i els converteix miraculosament en bondadosos pares d'aquella pàtria que és tota memòria, el cinema remata la tasca falsament neutral de la literatura, la televisió –la pública i la privada- ens obliga a la deserció cultural i d'entreteniment que hauria de suposar qualsevol programació televisiva amb un mínim de dignitat ètica i professional. Davant aquest panorama, no resulta fàcil el repte de definir un discurs alternatiu i ordinar-ne les estratègies. Per això, aquest curs intentarà reflexionar sobre una idea que, al nostre entendre, comença a ser perillosa: dins el consens, tot/fora del consens, res. El curs, l'impartiran persones que dediquen la seua tasca a buscar solucions a aquells reptes des d'un lema irreprotxable: negar la dissidència és escurçar els drets més imprescindibles de

la democràcia. D'això, en parlarem. I de tot allò que vulga aportar la gent en els col·loquis posteriors a les conferències anunciades.

Àrea acadèmica: Humanitats.

Dilluns 19 de juliol (12 a 14 h)

El dret inapel·lable de viure a la intempèrie.

Alfons Cervera. Periodista i escriptor de la UVEG.

Dimarts 20 de juliol (12 a 14 h)

El cinema: encara una fàbrica de somnis?

José Sacristán. Actor.

Dimecres 21 de juliol (12 a 14 h)

L'escriptura del compromís.

Rosa Regàs. Escriptora i directora de la Biblioteca Nacional.

Dijous 22 de juliol (12 a 14 h)

Del top manta a l'abolició de la indústria discogràfica.

Moncho Alpuente. Escriptor.

Divendres 23 de juliol (12 a 14 h)

Dona i mitjans públics de comunicació.

Rosa Solbes. Periodista. Expresidenta de la Unió de Periodistes Valencians.

CURS 13. ENERGIA RENOVABLE: UNA NECESSITAT APRESSANT

Del 19 al 23 de juliol

Lloc. Casa de Cultura Marqués de González de Quirós.

Coordinador: Josep Moratal i Juan José Borrás. Catedràtic de Química Inorgànica de la UVEG/PT de Química Inorgànica de la UVEG.

Contingut del curs: El consum energètic a escala mundial creix de forma ràpida, en particular a causa de l'elevat consum dels països industrialitzats. Les previsions per a les pròximes dècades són encara molt més grans, ja que tindrà lloc la incorporació gradual dels països en desenvolupament i dels anomenats del Tercer Món. D'altra banda, la producció actual d'energia es basa en l'ús de combustibles fòssils (~70%), i els estudis de

les reserves de petroli o gas natural indiquen que s'esgotaran els pròxims 50-60 anys. A més, l'ús de combustibles fòssils per produir energia genera greus problemes mediambientals, com l'escalfament global del planeta, a banda de problemes polítics i econòmics. El greu problema del canvi climàtic, associat a les creixents emissions de gasos hivernacle, compromet seriosament la continuïtat de la vida humana i requereix desenvolupar un sistema sostenible de producció energètica basat fonamentalment en energies netes renovables. L'objectiu d'aquest curs és analitzar l'estat actual de les diferents fonts d'energia renovable, i també les seues potencialitats de futur i els costos associats a la transició del sistema de producció energètica actual al sistema basat en energies renovables

Àrea acadèmica: Bàsiques.

Dilluns 19 de juliol (12 a 14 h)

El futur de l'energia: energies renovables.

Jorge Velasco. Professor d'Investigació, CSIC. Coordinador institucional del CSIC a Brussel·les.

Dimarts 20 de juliol (12 a 14 h)

Cap a un sistema sostenible de producció d'energia: l'economia de l'hidrogen.

Fernando Sapiña Navarro. Professor titular de Química Inorgànica de la UVEG.

Dimecres 21 de juliol (12 a 14 h)

Perspectives de l'energia nuclear.

Isidro López Arcos. Funcionari de la Unió Europea. Expert en seguretat nuclear.

Dijous 22 de juliol (12 a 14 h)

Les energies renovables des d'una perspectiva econòmica: efectes externs i instruments econòmics.

Salvador del Saz Salazar. Professor titular d'Estructura Econòmica (Economia Aplicada II) de la UVEG.

Divendres 23 de juliol (12 a 14 h)

Les energies renovables.

Antonio Colmenar. Professor titular d'Enginyeria Elèctrica. DIEEC / ETS II de la UNED.

CURS 14. PENSAMENT POLÍTIC EUROPEU I ELS DESAFIAMENTS DEL TEMPS PRESENT

Lloc. Casa de Cultura Marqués de González de Quirós

Coordinadora: Neus Campillo. Professora titular de Filosofia de la UVEG.

Contingut del curs: S'analitzaran textos d'autors com Hannah Arendt; Axel Honneth, Charles Taylor; Nancy Fraser, J. Habermas; Seyla Benhabib o Chantal Mouffe .

El repte de pensar la nostra actualitat i fer-se càrrec dels seus desafiaments ha portat a una persistent redefinició del pensament polític contemporani. Aquest curs es proposa analitzar algunes de les alternatives en vista dels canvis socioculturals i polítics del present europeu i el mundial.

Els objectius són: A) Anàlisi de conceptes clau: l'especificitat de la tasca política; la diversitat cultural; el sentiment de pertinença; poder i violència; la igualtat democràtica. B) Exposició d'algunes alternatives: democràcia deliberativa, radical i paritària; reconeixement i polítiques de la diferència; feminisme i ciutadania.

Àrea acadèmica: Humanitats i Socials.

Dilluns 19 de juliol (17.00 a 19.00)

Neus Campillo. Professora titular de Filosofia de la UVEG.

Dimarts 20 de juliol (17.00 a 19.00)

Neus Campillo. Professora titular de Filosofia de la UVEG.

Dimecres 21 de juliol (17.00 a 19.00)

Neus Campillo. Professora titular de Filosofia de la UVEG.

Dijous 22 de juliol (17.00 a 19.00)

Neus Campillo. Professora titular de Filosofia de la UVEG.

Divendres 23 de juliol (17.00 a 19.00)

Neus Campillo. Professora titular de Filosofia de la UVEG.

* Aquest curs s'impartirà en castellà, en horari de vesprada, per a estudiants brasilers i becaris de la UVEG